

## Vraag v/d week

Thijs ten Raa, universitair hoofddocent aan de Universiteit van Tilburg.

### Zijn termijncontracten verantwoordelijk voor de hoge wereldvoedselprijzen?

Je moet wat geld wegzetten. Onroerend goed leek hiervoor altijd wel geschikt. De meeste producten kunnen steeds efficiënter gemaakt worden en daardoor de markt overvloeden, met alle prijsverlagingen van dien, maar grond blijft schaars en wordt duurder. Door dat gedonder met hypotheekhouders die hun verplichtingen niet nakomen is er evenwel de klad gekomen in deze markt. Waar dan wegzetten? Aandelen? Over een periode van ruim een decennium zijn alle conjuncturele dips genomen en is het rendement voldoende. Als je geduld hebt zijn aandelen inderdaad een veilige investering. Hedgefondsen, de VOC's van de eenentwintigste eeuw, hebben heel veel weg te zetten, maar geen geduld. Als de aandelen zakken, kun je beter elders wegzetten. Toch? Dus maar wegzetten in de goederenmarkten. Hedgefondsen handelen het liefst in goederen met termijnprijzen, dan zijn er mogelijkheden om termijnwinsten nu al te verzilveren. Denk aan grondstoffen. Rijst kan ook; vijf jaar geleden heeft India een termijnmarkt ingesteld. De wereldeconomie is onrustig, maar net als onroerend goed, zal voedsel nodig blijven. Speculanten houden rekening met misoogsten en de termijnprijs is hoog. Boeren wachten om er gebruik van te kunnen maken. Ook als de verwachting van een misoogst niet rationeel is, kan hij zichzelf waarmaken. Termijncontracten verhogen inderdaad de voedselprijzen.

## ESB-Top 10

Ontwikkelingshulp van de industrielanden 2006. In procenten van het bruto nationale inkomen

1	Zweden	1,02
2	Luxemburg	0,89
3	Noorwegen	0,89
4	Nederland	0,81
5	Denemarken	0,80
6	Ierland	0,54
7	Groot-Brittannië	0,51
8	België	0,50
9	Oostenrijk	0,47
10	Frankrijk	0,47

Bron: *The index of global philanthropy, Center for global prosperity.*

## Uit de oude ESB-doos

**Het landbouwbeleid in West-Europa en in de Verenigde Staten wordt gekenmerkt door een merkwaardig dualisme: enerzijds is het gericht op de handhaving van de persoonlijke ondernemingsvorm en anderzijds op gelijke beloning van arbeid en kapitaal met vergelijkbare sectoren. De ene doelstelling is echter de oorzaak van het niet vervullen van de andere. Daardoor lijkt het landbouwbeleid dikwijls sterk op het beleid van Baron Von Münchhausen toen hij in het moeras zat. De vraag waarvoor wij staan is of we de persoonlijke zelfstandige ondernemingsvorm, in de landbouw zullen kunnen (of willen) handhaven. In de industrie heeft men het grootbedrijf reeds lang geaccepteerd, eigenlijk reeds vanaf de eerste industriële revolutie. De moderne variant van concentraties en fusies doet eigenlijk alleen stof opwaaien, voor zover de werkgelegenheid erdoor gevaar loopt of een te sterke monopoliepositie wordt verkregen. De discussie die thans in de landbouw aan de gang is over het gezinsbedrijf, is een vertraagde discussie, een achterhoedegevecht.**

*H. Vredeling, Van werkezel naar medebeheerder, ESB, 12 februari 1969, 154-158.*



## Colofon

ESB signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie.

Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

### ESB-redactie

Hoofdredacteur: Albert Jolink  
Redacteuren: Izaak Dekker, Mark Dijkstra, Eva Niesten  
Bureauredactie: De Twee Hanen v.o.f.  
Redactiemedewerker: Mike Dell  
Redactiesecretariaat: Carla van der Meulen  
Marketing: Jacinta Gelauff  
Uitgever: Roel Langelaar

### Commissie van Redactie

P. Kooreman, W.T.M. Molle (voorzitter),  
E.J.J. Schenk, L.L.G. Soete,  
C.N. Teulings, H.A.A. Verbon, H. Verbruggen.

### Redactieadres

Postbus 20025  
2500 EA Den Haag  
tel. (070) 378 92 37  
fax (070) 799 98 40  
esb@sdu.nl  
www.esbonline.nl

### Kopij

Auteursaanwijzingen staan op internet:  
www.esbonline.nl. Gelieve kopij elektronisch  
aan te leveren op het redactieadres.

### Abonnementen

Sdu Klantenservice, Postbus 20014,  
2500 EA Den Haag, tel. (070) 378 98 80,  
fax (070) 378 97 83, sdu@sdu.nl. Tarieven  
voor Nederland en België incl. btw: bedrijven  
€253,34, particulieren  
€121,90, studenten €27,56.  
Toeslag buitenland: €63,60.

### Losse nummers

€8,53 incl. btw en portokosten.  
Losse nummers van ESB zijn te  
bestellen via Sdu Klantenservice,  
tel. (070) 378 98 80, fax (070) 378 97 83,  
sdu@sdu.nl.  
ESB verschijnt ook online (www.esbonline.nl).

### Advertentieverkoop

Product- en Personeelsadvertenties:  
Asiea van der Geest, tel. (070) 378 07 06  
fax (070) 799 98 79.  
E-mail: a.v.d.geest@sdu.nl

Basisvormgeving en artdirection: Fline.Design  
Opmaak: Jacques van Schie  
Illustratie: Loek Weijts  
Strip: Johan van Zanten  
Foto's: Robert Goddijn, Arenda Oomen,  
Hollandse Hoogte  
Druk: De Groot Drukkerij bv.  
ISSN 0013-0583

ESB is een uitgave van Sdu Uitgevers  
ECORYS Nederland BV is houder van de merk-  
naam ESB (Economisch Statistische Berichten)

**HOI**  
2008  
PRINT

**Sdu** UITGEVERS